

De Twee Kwartieren

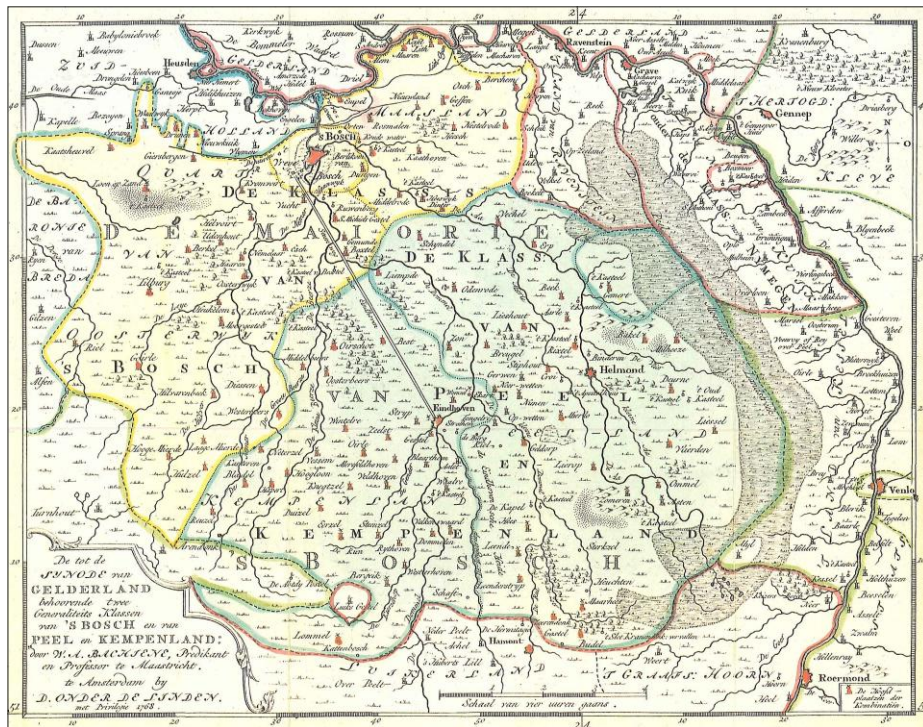
Genealogisch tijdschrift voor Kempen- en Peelland

"Geliefde zuster in J.Ch. "Een bijzonder egodocument ontleed

De freule, haar familie en haar oom

Paleografie: het lezen van Duitse documenten (slot)

Mijn genealogische zoektocht. 'Van bierviltje tot het splintertje' (deel 1)



NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling KEMPEN- en PEELLAND

Inhoudsopgave

3	Van de redactie	36	Bibliotheek aanwinsten boeken
4	Bestuur en bestuursvergaderingen	38	Bestuur van de afdeling Kempen- en Peelland
4	Corona	38	Voor ondersteuning en advies
5	Cursussen en workshops	38	Mutaties ledenlijst
7	Geplande bijeenkomsten	38	Digitaal zoeken in en om onze regio
8	Facebookpagina van Kempen- en Peelland		
9	Aspirant-bestuurslid stelt zich voor		
10	Mijn genealogische zoektocht. 'Van bierviltje tot het splintertje' (deel 1)		
14	Enquête deskundigheid KPL-leden (2)		
17	Paleografie: het lezen van Duitse documenten (slot)		
22	"Geliefde zuster in J.Ch."Een bijzonder egodocument ontleed		
31	De freule, haar familie en haar oom		
35	Transcripties Duits schrift		

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 november**

Voor informatie of voor het plaatsen van een advertentie neemt u contact op met de redactie.

Redactieadres: e-mailadres: redactie-kpl@ngv.nl postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

ISSN: 2589-6210

Later dan u van ons gewend bent ontvangt u het septembernummer van De Twee Kwartieren. Naar vorm, omvang en inhoud krijgt u, ondanks Corona, van ons toch weer een volwaardig tijdschrift in de (digitale) brievenbus. Het is in deze vreemde tijd telkens maar weer onzeker wat wel, wat niet, en onder welke voorwaarden door kan gaan. Het bestuur van de afdeling is op 7 september bij elkaar gekomen om indringend te spreken over het programma voor het najaar. De uitkomst daarvan treft u in dit tijdschrift aan. Nu de intelligente lockdown voorbij is zouden we natuurlijk het liefste weer teruggaan naar normaal maar dat staat het COVID-19 virus ons helaas niet toe. Bovendien moeten we extra voorzichtig zijn: veel van onze leden behoren tot de risicogroepen.

Maar om nu alle fysieke activiteiten voor het kalender 2020 af te gelasten leek ons bij nader inzien toch ook een al te rigoureuze maatregel. Zolang er van overheidswege geen verdere beperkingen worden opgelegd willen we u graag, met inachtneming van alle richtlijnen, in de gelegenheid stellen om de komende maanden elkaar weer te ontmoeten. De voorwaarden vindt u verderop in dit blad. Deelname aan de activiteiten is uiteraard voor eigen ver-

antwoordelijkheid, maar we gaan er in ieder geval vanuit dat als u griepverschijnselen vertoont, u in ieder geval thuisblijft.

Het blijft dus voorlopig nog even behelpen, maar gelukkig kunnen de genealogen hun hobby tegenwoordig ook heel goed thuis, achter hun computer, beoefenen. De kwaliteit van de verschillende genealogische databanken, de beschikbaarheid van scans van de originele bronnen en het toenemend aantal bronnen dat op Internet verschijnt maakt dat een fysiek bezoek aan een archief, hoe leuk dat ook is, niet langer noodzakelijk is om degelijk onderzoek te doen. En door middel van de social media, fora en de andere digitale platforms is het zelfs goed mogelijk om met collega-stamboomonderzoekers contact te onderhouden. De afdelingsledenvergadering gaat niet door. In deze vergadering herdenken wij traditiegetrouw de leden die ons het afgelopen jaar zijn ontvallen. Dat zijn: de heer J.L. Menger uit Eindhoven en de heer ir C. Franx uit Nuenen. Wij wensen u en de uwen veel sterkte en vooral een goede gezondheid toe in de komende maanden, en we zien u graag op een van onze afdelingsbijeenkomsten.

BESTUUR EN BESTUURSVERGADERINGEN

Het Bestuur vergadert op 26 oktober. Hebt u onderwerpen waarvan u wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar de [secretaris](#).

CORONA

Op verzoek van de Evenementencommissie heeft het Bestuur zich in de vergadering van 7 september beraden over de organisatie van de lezingen. De septemberlezing is afgelast; het Bestuur heeft besloten om de lezingen voor 13 oktober in 't Trefpunt (**zonder** de AfdelingsLedenVergadering) en 20 november (in principe) **door te laten gaan**. Dit omdat het Bestuur zoveel mogelijk activiteiten wil ontplooiën ten behoeve van de leden en omdat deze leden oud en wijs genoeg zijn zelf een afweging te maken om wel of niet te komen.

De omstandigheden zijn uiteraard anders dan normaal:

- Leden die willen komen, melden zich aan via het [secretariaat](#). Zij hebben geen gezondheidsklachten, noch hebben zij huisgenoten met Covid-19. Er is geen pauze, men blijft op zijn plaats zitten en vult een korte presentielijst in. De afdeling zorgt voor een flesje water onder de stoel. Jassen dient u mee te nemen de zaal in.
- Het maximum aantal personen in de zaal is 20.
- Op grond van de ervaringen van de oktoberlezing wordt de novemberlezing ingevuld; wellicht op een andere locatie.

- In geval van verslechtering van de situatie zal het Bestuur eventueel bijeenkomsten afgelasten. Via een Nieuwsflits houdt het u op de hoogte.

De cursussen **Aldfaer II** en **Paleografie** gaan eveneens door, evenals de workshop **FamilySearch** en de bijeenkomst **Nieuwe Leden**. Uiteraard volgt de afdeling de richtlijnen van het RIVM, de NGV en 't Trefpunt.

De cursus **GensDataPro** verschuift na overleg met de cursusleider naar het voorjaar van 2021. Er hadden zich nog geen deelnemers aangemeld.

De **Stamboomcafés** in de Bibliotheken worden tot nader bericht, maar zeker dit kalenderjaar geannuleerd. Evenals de **Leden Ontmoeten Leden-middag** in november.

De **Afdelingsledenvergadering** wordt niet in een zaal gehouden. Voor een vereniging is een beperking van het aantal leden dat dan kan komen en stemmen over de bestuursvoorstellen niet acceptabel.

Op deze vergadering staan de **Jaarrekening 2019** en de

Begroting 2021 centraal. Ook wordt een aantal bestuursleden voorgedragen voor **(her)benoeming**: Martien van de Donk (als penningmeester), Peter Roosenboom, Ria van Dingen en Carola van Balkom (als bestuursleden).

Daarom heeft het Bestuur het volgende besloten:

CURSUSSEN EN WORKSHOPS

Het maximum aantal deelnemers voor een cursus is 10, deze gaat door bij minimaal 7 deelnemers. Het maximale aantal deelnemers aan een workshop is gesteld op 15, met een minimum van 10.

Het cursusbedrag is gebaseerd op het kostendekkend zijn van een cursus. Niet-leden betalen een toeslag van €5 per dagdeel. Workshops zijn alleen voor leden (gratis).

Na aanmelding krijgt u bij de bevestiging een cursuscode. Als het minimum aantal deelnemers bereikt is, krijgt u nader bericht over de betaling en dergelijke. Betalingen van de cursussen via **NL73 INGB 0589 6198 02** ten name van Penningmeester NGV; vermeld altijd minimaal **KPL** en een eventuele **cursuscode**.

De vervolgcursus **Aldfaer II** gaat door in 't Trefpunt. Deze cursus zou al in maart zijn gegeven, maar vanwege de coronamaatregelen volgde uitstel.

Leden: €32, niet-leden €47. De deelnemers van de cursus van maart zijn uiteraard geplaatst; **er zijn nog twee**

- Het Bestuur stuurt de leden de agenda en de betreffende stukken op tijd toe.

- Het Bestuur vraagt de leden **in aparte mails** via een reply te reageren op de voorstellen, zodat de afdeling verder kan met een door de leden goedgekeurd Bestuur, Jaarrekening en Begroting.

ALDFAER

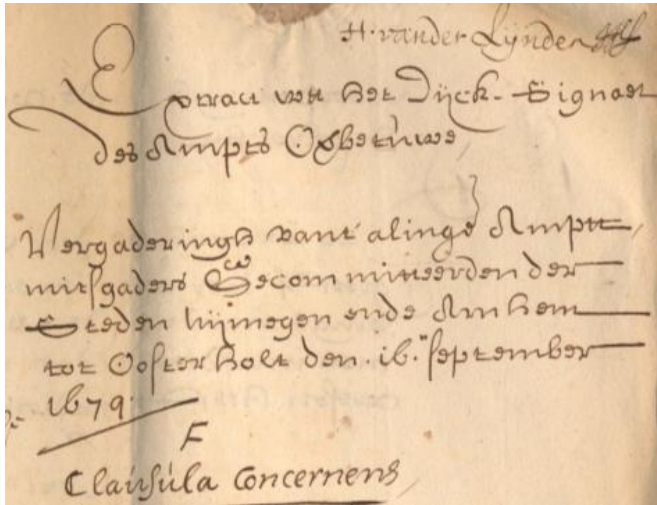


plaatsen open. Aanmelden en informatie via de [secretaris](#).

Tijd: 14.00-17.00 uur op drie achtereenvolgende maandmiddagen (26 oktober, 2 en 9 november). In principe voor deelnemers aan de beginnerscursus Aldfaer I en voor degenen die al wat met Aldfaer kunnen.

Er zijn (nog) te weinig deelnemers om de vervolgcursus Paleografie II te laten doorgaan.

Daarom organiseert het Bestuur eventueel een cursus **Paleografie voor Beginners**. Een ideale gelegenheid om in deze tijden van corona iets 'zinnigs' te doen wat u eigenlijk altijd wel wilde. Deze cursus start snel: **op zes opvolgende**



maandagmiddagen van 13.30 – 15.30 uur in 't Trefpunt: van 21 september t/m 26 oktober. Leden betalen €55; niet-leden €80. Aanmelden zo spoedig mogelijk weer via het [secretariaat](#).

Op **donderdagavond 17 september 2020** is de uitgestelde **workshop voor KPL-leden** gepland over het opzoeken van aktes met behulp van **FamilySearch** (het programma van de Mormonen) en met name de gegevens uit de Huwelijksbijlagen. Deze workshop is nagenoeg volgeboekt.

CURSUSSEN 2021

Het Bestuur is voornemens om volgend kalenderjaar weer een aantal cursussen te organiseren. Bij voldoende belangstelling komen er cursussen **Aldfaer I**,



GensDataPro, Genealogie I (beginners), en Paleografie I of II. Bovendien volgt daarna een cursus **Genealogie II** (gevorderden: Familiegeschiedenis). U kunt uw belangstelling hiervoor alvast via het [secretariaat](#) duidelijk maken. Dan wordt u als een der eersten geïnformeerd.



GEPLANDE BIJENKOMSTEN

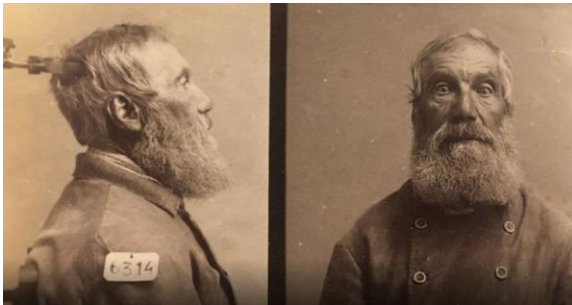
De afdelingsbijeenkomsten vinden plaats in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven. **De zaal wordt ingericht op de 1,5 m afstand en is open vanaf 19.50 uur.**

Wilt u boeken lenen uit de **bibliotheek**, dan graag van tevoren aanvragen bij de [bibliotheecaris](#). Ze liggen dan voor u klaar.

Het zoeken naar boeken gaat voorlopig als volgt: ga naar de NGV-site www.ngv.nl. Kies voor de linker tegel: Digitale Collecties en klik op **Collecties**. Vervolgens in het menu onderaan voor de knop **Boeken** kiezen. Via de zoekfunctie **Zoek** rechtsboven zijn dan zoekcriteria in te voeren.

Dinsdag 13 oktober 2020 in 't Trefpunt

20.00-21.30 uur: Lezing door de heer Martijn Spruit over 'Criminele voorouders'



De heer Spruit is informatiespecialist en functionaris gegevensbescherming bij het CBG.

Aanmelden via [deze link](#).

Dinsdag 10 november 2020 in 't Trefpunt of op een andere locatie

20.00-21.30 uur: Lezing door mevrouw Mienke te Hennepe over 'Ziekten, zorg en zoektochten'

Mevrouw te Hennepe is conservator van het rijksmuseum Boerhaave te Leiden. Haar lezing gaat onder andere over de invloed van ziekten op de stamboom. Wat betekende



het om twee eeuwen geleden ziek te zijn? Wat is de invloed van de medische geschiedenis op zoektochten in de archieven uit de periode 1700-1900. Ook de ontwikkelingen van epidemieën in deze periode en de definities en veranderende betekenissen van deze en andere veel voorkomende ziekten komen aan bod.

Aanmelden [via deze link](#).

FACEBOOKPAGINA VAN KEMPEN- EN PEELLAND

Hiernaast ziet u een screenshot van de Facebookpagina van onze afdeling. Hij is nog maar kort geleden ingericht, maar er begint steeds meer informatie op te verschijnen.

De bedoeling van deze pagina op Facebook is om onze leden ook via deze weg te informeren en om mensen die interesse hebben in het onderzoek van hun familiegeschiedenis er op te wijzen dat er in onze regio een vereniging is die deze hobby ondersteunt, waar je informatie kunt krijgen, cursussen kunt volgen en lezingen over je hobby kunt bezoeken.

Het bestuur gaat op deze pagina de activiteiten van de afdeling aankondigen. En onze leden kunnen er korte artikels plaatsen over hun hobby of over hun vondsten.

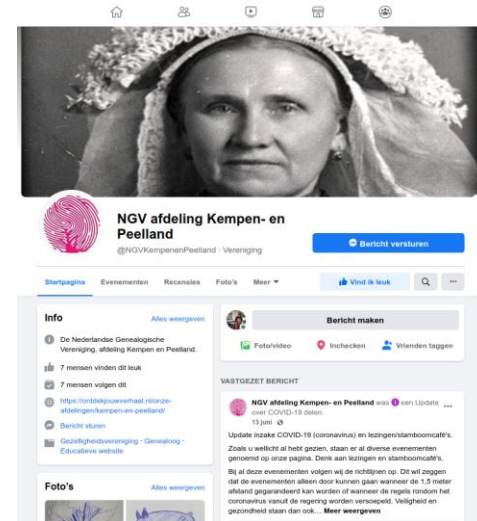
Kijk regelmatig op onze Facebookpagina, laat zien wat u wel of niet bevalt (we willen veel "likes" natuurlijk) en beveel de pagina aan bij vrienden en bekenden. Ook onze afdeling kan positieve aandacht goed gebruiken!!

De Twee Kwartieren Jaargang 28 - nr 3 - september 2020

Zaterdag 28 november 2020

14.00 – 16.00 uur: **Bijeenkomst Nieuwe Leden**

De nieuwe leden van 2020 worden uitgenodigd voor gesprekken met bestuursleden en met elkaar op 1,5 m afstand. Leden uit 2019 (of eerder) kunnen zich ook nog aanmelden via [het secretariaat](#). Er geldt een maximum van zes nieuwe leden.



<https://www.facebook.com/NGVKempenPeelland>

Mijn naam is Carola van Balkom en ik woon in Eindhoven, samen met mijn vriend en mijn katje. Van geboorte ben ik geen Eindhovense; mijn wortels liggen in Lieshout, vlakbij de welbekende Bavaria-brouwerij.

Ik ben in juni 2017 afgestudeerd als maatschappelijk werker, maar ik werk op dit moment als assistent-bewindvoerder bij een bewindvoerderskantoor in Gemert.

Naast genealogie zijn mijn auto (een Mitsubishi Colt uit '92), lezen en tekenen mijn hobby's.



Mijn interesse voor genealogie ontstond doordat ik via mijn ouders meer wilde weten over mijn grootouders. Mijn grootouders zijn allen helaas vroeg overleden, maar door de verhalen kon ik ze toch een klein beetje leren kennen. Ook was ik erg benieuwd naar verhalen over de generatie(s) boven mijn grootouders. Toen ik ontdekte dat ik

middels diverse soorten aktes nog verder terug kon zoeken, "ontstond" mijn hobby en de zoektocht naar de verhalen van al die grootouders.

Sinds juli 2013 ben ik bezig met genealogie en sinds 2018 ben ik lid van de NGV afdeling Kempen- en Peelland. Ik onderzoek mijn gehele stamboom: dus zowel van mijn vaders- als van mijn moederskant. Interessante vondsten zijn: mijn Zwitserse familielijn (Mettler), enkele Duitse familielijnen (o.a. Spickmann, Hermsen, Mathenaer, Boeksteger), de familienaam Morel (bijgenaamd "Champagne"), de familienaam Volleberg (Venray) en niet te vergeten mijn twee -verschillende!- takken Van Balkom.

Mij was al eens gevraagd of ik het zag zitten om iets te doen binnen de vereniging. Daarop ben ik mee gaan doen met de stamboomsprekuren. Toen tijdens een van de ledenvergaderingen werd aangegeven dat men op zoek was naar nieuwe bestuursleden, heb ik aangegeven dat ik wel wat wilde betekenen voor de vereniging. Inmiddels is ook duidelijk wat ik ga doen: ik ga de Communicatie/PR-afdeling versterken. Het lijkt me leuk om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met de wereld van genealogie. Samen met de enthousiaste bestuursleden hoop ik er voor te kunnen zorgen dat de NGV (en specifiek de afdeling KPL) nog lang mag blijven bestaan!

Zo'n vijfenvijftig jaar geleden begon mijn nieuwsgierigheid naar mijn familie en mijn afkomst. Om precies te zijn op de begrafenis in Tilburg van een voor mij toen nog onbekende oom. Hij heette Janus en was getrouwd met een zus van mijn vader. Het was donderdag de vierentwintigste september 1964. De familie, vrienden en kennissen hadden zich na de uitvaartdienst verzameld in het gezellige parochiehuis tegenover de kerk. Uiteraard ontbraken de koffie, cake en broodjes niet. Ik werd omringd door neven en nichten. Het was mijn eerste kennismaking met hen. Ik kwam nooit in Tilburg. Mijn jeugd bracht ik door in Eindhoven. Hoezo familie? Ik wist amper van hun bestaan.

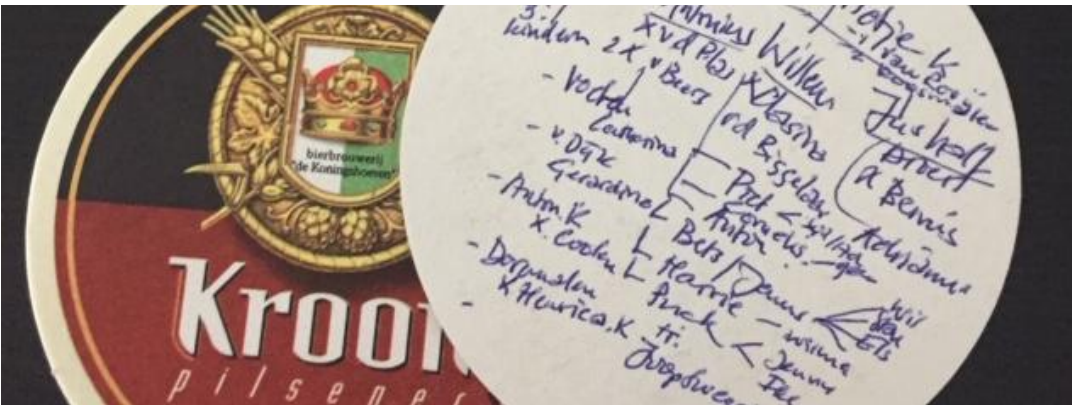
Mijn ouders waren op mijn tweede jaar al uit elkaar. Ik was hun enige kind. En groeide op bij Oma en Opa, de ouders van mijn moeder in Eindhoven. Gestimuleerd door de pijnlijke scheiding werd ik - en dat begrijp ik ook wel - door mijn moeder uiteraard niet aangespoord om mijn familie in Tilburg beter te leren kennen. Wel stimuleerde mijn moeder altijd het contact met mijn vader. Hij werkte als chef-du-rang en maître d'hôtel/hotel bij gerenommeerde hotels en restaurants op vele plekken in Nederland en Duitsland. Dat was vaak seizoenswerk waardoor zijn woon- of verblijfplaats vaak wisselde. Dus zag ik hem ook niet zo vaak. En

op die schaarse momenten ga je niet plots vragen stellen over je familie. Hoezo familie? Had ik die dan?

Een onverwachte kennismaking

Dat veranderde - heel onverwachts - toen ik door mijn vader gevraagd werd om als zijn 'plaatsvervanger' naar de begrafenis in Tilburg te gaan. Hij was verhinderd. "Dan zou ik ook wat familie leren kennen", zei hij nog. Op het station werd ik door twee nichtjes en een neef opgehaald. Zij waren de kinderen van ome Janus en tante Bets. De eerste kennismaking met mijn werkelijke 'roots'.

We zaten aan de koffie met daarnaast de overheerlijke kleffe cake. De neven en nichten allemaal bij elkaar. De ooms en tantes verspreid over de andere tafels. Het waren allemaal vreemden voor mij. Maar ik was wel nieuwsgierig. Ik wilde weten wie nu iedereen was. Op de achterkant van een bierviltje begon ik wat namen te noteren en 'harkjes' te tekenen. Ook was er een halfbroer bij van mijn Opa, van vaders kant. Hij heette Jus. Ik heb me toen laten uitleggen wat een halfbroer was. Ik had nog nooit van zoiets gehoord. Uiteraard heb ik daarvan ook de nodige notities gemaakt. Mijn interesse voor mijn familie was geboren. De start van mijn genealogie. Ik viel bijna over het woord. Zeg toch



het bierviltje

gewoon stamboom. Maar later leer je dat er wel zeker een verschil is in de vorm (stamreeks; kwartierstaat of parenteel) of het geheel daarvan.

Hoe waardevol zijn genealogische computerprogramma's.

De volgende dag ben ik de genoteerde gegevens direct gaan overbrengen op een wat groter vel papier. (Toch wel jammer dat ik dat later heb weggegooid!). Ik had de telefoonnummers van mijn ooms en tantes gekregen en kon zodoende meer gegevens aan 'de stamboom' toevoegen. Leuk om daarna die contacten te hebben. Overigens, mobieltjes en laptops (computers) waren er toen nog niet. Alles op papier. In een multimap. Velen van jullie herkennen dat zeker nog wel. Intussen heb ik uiteraard een computer aangeschaft en alles in 'Word' opgeslagen. En dat geeft mij

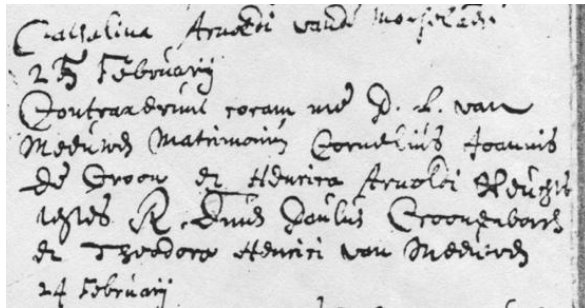
nu wel problemen !! (*Advies: voorkom dit !*). Ik heb namelijk zoveel gegevens, dat het opnieuw invoeren daarvan in een speciaal genealogisch computerprogramma mij enorm veel tijd zou gaan kosten. Ik zou dan zeker ruzie met mijn partner krijgen. Volgens haar zit ik al te vaak en te lang achter mijn computer. Maar wat wil je als deze hobby je zo enorm boeit. Gelukkig is zij ook wel geïnteresseerd in haar genealogie. Maar ons fanatisme ligt ver uit elkaar.

Speurtocht moeten uitbreiden

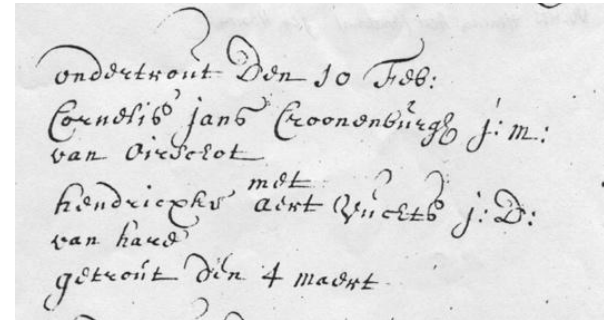
Na enige tijd kon ik de gegevens over verre familieleden niet meer van mijn ooms en tantes krijgen. Waardoor ik genoodzaakt werd om telefonisch of per brief in contact te komen met deze verre familieleden. De speurtocht werd ook voortgezet met bezoeken aan het oude BHC-archief en het regionale en het plaatselijke archief van Oirschot.

Want door de jaren heen bleken mijn Kroon 'roots' ergens in Oirschot te liggen. Op zich niet vreemd. Want daar stond de Kroon bierbrouwerij en er woonden ook veel Kroons, De Kroons en de varianten met een 'C'. Dat kon dus niet missen. Ik was er bijna. Althans dat dacht ik.

Ik ontmoette Jan Suijkerbuijk, de toenmalige archivaris. Hij maakte mij - op basis van een aantal aktes - al snel duidelijk dat ik ook eens verder moest zoeken op de naam Van Kro(o)nenburg en alle varianten daar weer van. De uitleg van Jan Suijkerbuijk klonk zeer plausibel. De achternaam van Kro(o)nenburg was te lang in het dagelijkse gebruik. En werd al vlug door de dorpsbewoners gezegd "Hij is er een van de Kroons of Kro(o)nen". Dat bleek ook uit de akten uit de kerkboeken en de schepenboeken. (Zie hieronder).



Huwelijksregistratie van Cornelius Joannis De Croon en Henrica Arnoldi Vughts in het R.K. Trouwboek.
(Bron: Oirschot DTB huwelijk 1675 – 1727)



Huwelijksregistratie van Cornelis Jans (Croonenburg(h) met Hendrica Aert Vughts in de Ned. Herv. Gemeente.
(Bron: Oirschot DTB huwelijk 1650 -1695)

DNA onderzoek

Dat betekende dat ik verder moest zoeken naar de naam Van Kro(o)nenburg met of zonder 'C'. Maar hoe zit dat dan met de naam De Kroon die zoveel in Oirschot voorkomt? Daar moest toch enig verband zijn? Het 'Van' intrigeerde mij ook. Waar kom ik vandaan? Misschien moest ik het wel middels een professionele DNA test uitvinden? De DNA test via My Heritage had me eigenlijk niets opgeleverd behalve wat algemene genetische kenmerken.

Later kwam ik via een verre achterneef uit Dongen in contact met Frans de Croon, een van de zeven broers De Croon uit Tilburg waarvan de 'roots' ook in Oirschot liggen. Voor het vervolg van mijn onderzoek had ik intussen een

DNA test via de Familiekunde Vlaanderen in Leuven laten uitvoeren. Ik was namelijk nog in de veronderstelling dat zo'n test mij alle duidelijkheid zou geven over genealogische gegevens en aanknopingspunten ten aanzien van mijn herkomst. Maar dat bleek helaas niet zo te zijn.

Toevallig wilde het dat een van de zeven broers ook een DNA test in Leuven had laten uitvoeren. Wij bleken DNA-technisch 'twee afstanden' van elkaar te liggen. Wat volgens de Leuvense deskundigen betekent dat wij een zekere verwantschap hebben die zo'n 440 jaar terug ligt. Dus toch 'familie'? Ik geloofde dat, totdat ik een artikel onder ogen kreeg van de heer Bastiaensen uit Kalmthout (BE). Hij had een interessant en uitvoerig verhaal over de familie Fran(c)ken waarvan de oorsprong ook in Oirschot en omstreken zou liggen en die een verwantschap zou hebben met de Oirschotse tak De Kroon (De Croon). Je zou denken dit moet toch een 'match' zijn met mijn Kroon-/Van Kro(o)nenburggenealogie. Maar tot op heden hebben we dat nog niet kunnen bewijzen. Zowel Frans de Croon als ikzelf zoeken nu naar mogelijke connecties tussen onze genealogieën. Dit blijft ons boeien en wordt zeker vervolgd. Ik peins erover om onze beide DNA-resultaten toch nog eens door een onafhankelijke DNA-geneticus te laten beoordelen. Alhoewel DNA-onderzoeken als uiterst betrouwbaar beoordeeld worden. Je weet maar nooit.

Herkomst-naamgeving - een andere zoektocht

Dat brengt mij dan weer terug bij mijn oorspronkelijke zoektocht naar mijn voorouders met de naam Van Cro(o)nenburg. Overigens probeer ik via dagelijkse telefonische contacten nog altijd mijn genealogie uit te breiden met hedendaagse nazaten om zodoende de familiegenealogie zo compleet mogelijk te maken. Geografisch zit de kern in Brabant, maar enkelen hebben de weg naar diverse landen zoals Frankrijk, België, Noord-Amerika (USA en Canada), Australië en Nieuw-Zeeland gevonden.

't Splintertje'

Maar waar kan Cro(o)nenburg liggen waar wij qua naam van af stammen? Ik heb heel wat mogelijkheden onderzocht. Het kan een land, een burcht, een berg, een stad of dorp zijn. Van alles dus. Echter ik denk dat ik de oorsprong van de naam gevonden heb. Ik kan het onderbouwen. Maar het 'splintertje' voor een 100% sluitende bewijsvoering mis ik nog. Alhoewel ik denk ook dat gevonden te hebben. Maar dat moet nog blijken.

Over de zoektocht naar het 'splintertje' vertel ik jullie graag in de volgende uitgave van dit verenigingsblad.

Mocht iemand vragen of opmerkingen hebben, mail mij gerust. info@kroongenealogie.nl

Herinnert u zich de enquête nog? Van de 260 aangeschreven leden heeft meer dan 38% gereageerd.

De helft van de leden die gereageerd hebben, wil andere leden een handje helpen. In de vorige De Twee Kwartieren (klik [hier](#) om snel te kijken) staan de familienamen, plaat-

sen en landen waarin zij onderzoek doen. Ook welk genealogieprogramma zij gebruiken en of ze willen helpen met Oud Schrift. In dit artikeltje gaat het over de plaatsen of regio's, de bronnen die zij daarvan hebben en over wat zij voor de afdeling willen doen.

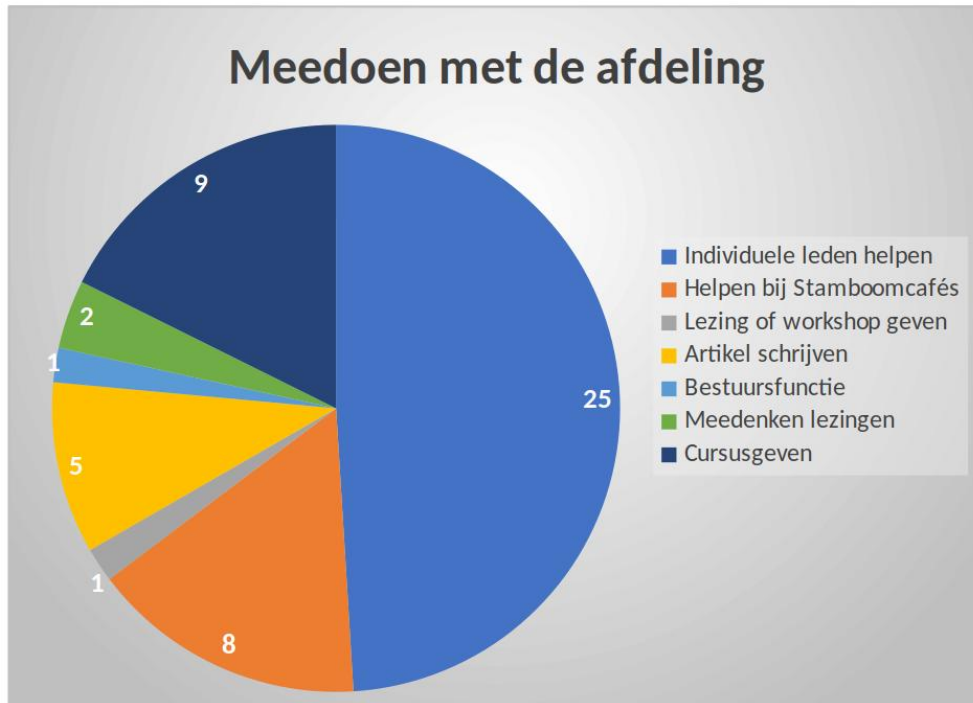
Bronnen in bezit van leden:

plaats / regio	soort bron	plaats / regio	soort bron	plaats / regio	soort bron
Best	bevolkingsreconstructies	Hoensbroek	naslag	Sint Michielsgestel	bevolkingsreconstructies
Blerick	eigen boek	Kleef	dtb-overzichten	Sint Oedenrode	bevolkingsreconstructies
Boxtel	bevolkingsreconstructies	Leende	eigen boek	Tegelen	bidprentjes
Budel	eigen boek	Liempde	bevolkingsreconstructies	Terheijden	dtb-overzichten
Cranendonck	dtb-overzichten	Limburg	verwantschappen	Texel	boerderijenboek
Cuijk	dtb-overzichten	Limburg	historische atlas	Texel	naslag Texelse geslachten
Den Hout	dtb-overzichten	Maasbree	eigen boek	Veluwe	cd Veluwse Geslachten
Eelde	bevolkingsreconstructies	Nederweert	dtb-overzichten	Venlo	bidprentjes
Eindhoven	bidprentjes	Nijmegen	dtb-overzichten	Venlo	eigen boek
Eindhoven	naslag	Noord-Brabant	Historische atlas	Venray	eigen boek
Esch	bevolkingsreconstructies	Noordwijk	inwonerslijsten 1600-1750	Weener (O-Friesland)	bevolkingsreconstructies
Friesland	kwartieren S.S.N. Hettinga	Oirschot	bevolkingsreconstructies	Weert	dtb-overzichten
Geleen	eigen boek	Oldambt	huwelijkscontracten	West Zeeuws Vlaanderen	dtb-overzichten
Genk	eigen boek	Oosterhout	dtb-overzichten	Westland	dtb-overzichten
Gennep	dtb-overzichten	Opsterland	weesboek	Zeeland	cd Zeeuwse Stam 1-100
Haaren	bevolkingsreconstructies	Opsterland	proclamatieboek	Zeeland	cd telling Napoleon 1796-1811
Hasselt	eigen boek	Oss	lijst woonwagenbewoners	Zeelst	bevolkingsreconstructies
Hertogenbosch, 's	eigen boek	Pumerend	boek familie Westmijse	Zuid-Holland	dopen 1695-1811

Zij geven ook informatie over de regio's en de plaatsen:

REGIO	PLAATS	PLAATS	PLAATS
Achterhoek	AmbtVollenhove	Eygelshoven	Paterswolde
Alblasserwaard	Amersfoort	Geldrop (2)	Princenhage
Brabant Midden (2)	Amsterdam (2)	Gemert	Purmerend
Brabant Oost (4)	Assen	Gennep	Raamsdonk
Brabant West	Avereest	Haaren	Sint Anna Parochie
Brabant Zuid-Oost	Beemster e.o.	Hapert	Sint Michielsgestel
Friesland Noord-West	Bergeijk (2)	Heeze	Sint Oedenrode
Kempen (8)	Best	Hoensbroek	Steenbergen e.o.
Kennemerland	Beverwijk	Hoogeloon (2) e.o.	Steyl
Krimpenerwaard	Boxtel (2)	Katwijk	Stolwijk
Limburg Noord (2)	Breda e.o.	Leende (3)	Stratum
Limburg Zuid (2)	Bruinisse	Liempde	Susteren
Lopikerwaard	Budel	Linden	Tegelen
Meerij van 's-Hertogenbosch	Cadzand	Meerijstad	Tiel
Oldambt	Cranendonck	Middelburg	Tilburg (2)
Peelland	Dongen	Midwolda	Utrecht
Schouwen Duiveland	Dordrecht	Noordwijk	Valkenswaard (3)
Tholen	Duizel	Nuenen	Veldhoven
Zeeuws Vlaanderen	Echt	Oerle	Venlo e.o.
	Eelde	Oirschot (2)	Vlissingen
	Eersel	Oostburg	Waalre
	Eindhoven (3)	Oosterhout	Waalwijk
	Esch	Oss	Zeelst

De deskundigen is gevraagd naar de bereidheid 'iets te doen voor KPL':



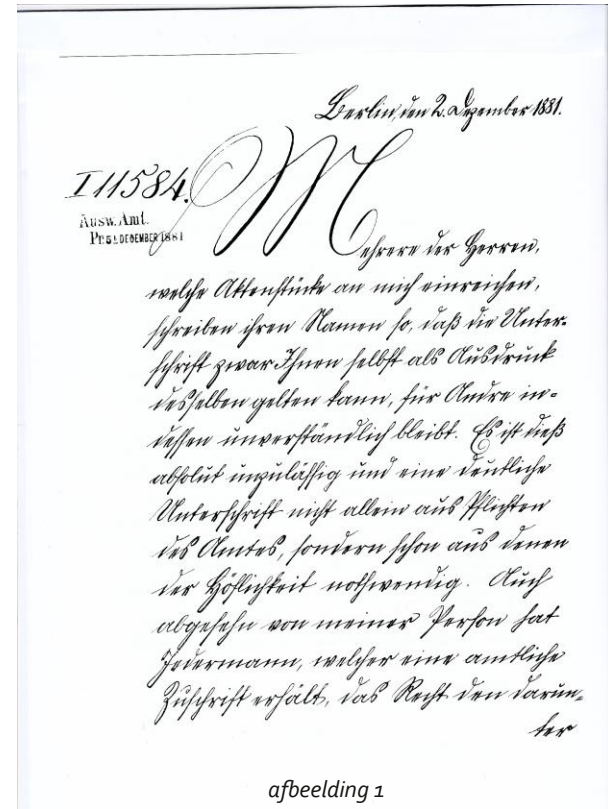
Het Bestuur neemt bij gelegenheid contact op met de inzenders die aangegeven hebben eventueel iets te willen doen. Mocht u vragen hebben over deze bronnen, familienamen, plaatsen en regio's stuur dan een mail naar het [secretariaat](#). Dit zorgt voor doorsturen naar de betreffende leden.

De serie van artikelen over het (kunnen) lezen van het oud-Duitse schrift wordt in dit nummer afgerond. Althans, in de komende nummers van De Twee Kwartieren zal geregeld een te transcriberen tekst worden opgenomen, al dan niet een officieel document of korte, eenvoudige verhaaltjes uit school of brieven van bekende en minder bekende Duitsers. Maar dan zonder een uitgebreide toelichting zoals tot nog toe steeds het geval is geweest.

De kern van de serie is dat wil je een oude Duitse tekst kunnen begrijpen je deze op zijn minst moet kunnen lezen. En dit lezen gaat alleen dan gemakkelijk als je vaak oefent. Dit kan ik niet genoeg benadrukken: "repetitio est mater studiorum" of - om een bekend Duits spreekwoord te citeren - "Übung macht den Meister".

Om te beginnen treft u aan een vrij eenvoudig te lezen dienstbevel (dienstliche Verfügung) van 2 december 1881 opgesteld door een Duits 19e-eeuws staatsman. Weet u wie hier bedoeld wordt? (afbeelding 1 en 2)

Bron: H. Blohm en G. Bracke: *Leseschule der deutschen Schrift. Handschriften aus vier Jahrhunderten mit Übertragung in Druckschrift*. Heft 1. Seesen (2018): Bund für deutsche Schrift und Sprache e.V.



afbeelding 1

Der hochwürdigsten Römisch römisch-katholischen
 und der evangelisch-lutherischen Kirche.
 Der hochwürdigsten Römisch römisch-katholischen
 Kirche. Ich werde mich bemühen, Ihnen,
 wenn ich geneigt werde, irgend-
 ein Gut besond'ers und ganzbesond'ers
 auf diese Angelegenheit aufmerksam
 sein zu lassen; ich werde aber
 nicht schreiben, sobald mir ein
 Veranlassung gegeben werden sollte.
 Ich stelle ein freundliches Entschuldigung,
 daß ich nicht allein antwortet,
 sondern auf dem nachfolgenden Brief gleichzeitige
 gegeben werden kann.

H. M. M.

afbeelding 2

Transcriptie op pagina 30

In dit nummer wordt een voorbeeld gegeven van een
 uittreksel van een trouwakte (afbeelding 3 en 4) en van
 een overlijdensakte (afbeelding 5). Deze zijn ontleend aan
 de uitgave van het Centraal Bureau voor de Genealogie,
 2001: Alte deutsche Schrift, opgesteld door S. Dietzsch, K,
 Uhde en J.C.J. van Booma.

6 / 7

Auszug aus dem Trauregister

der evangelisch-lutherischen Kirchgemeinde Rostheim
Jahrgang 1865 Nr. 17

Alle für die Aufsammlung widrigen Angaben, die in dem vorbeschriebenen Eintrag enthalten sind, müssen
wiedergegeben werden; an andere Einträge darf jedoch zur Klarstellung nicht angeschlossen werden.

Verheirateter:	Herr, Brauer, Schmiedlich, Religion, Beruf, Alter (alle einzutragen, Schwestern), Schwäger, Widwen etc. Herr Robert Pfister, Metzger aus Lindheim zu Rostheim
Verheiratete:	21. Februar 1865 Rostheim Schwestern, Brauer, Schmiedlich, Religion, Beruf, Alter (alle einzutragen, Schwestern), Schwäger, Widwen etc. Frau Maria Clara Baeger
Eltern des Verheirateten:	Herr (auch Schwestern bei Mütter), Brauer, Beruf, Widwen, Brauer, et verheiratet etc. Herrn Georg Pfister, Metzger aus Lindheim zu Rostheim
Eltern der Verheirateten:	Herr (auch Schwestern bei Mütter), Brauer, Beruf, Widwen, Brauer, et verheiratet etc. Herrn Benjamin Baeger, Metzger aus Rostheim
Geoffigte für die Aufsammlung Angaben:	1. B. Angaben über Trauzeugen, die als Brautzeug bei Brautzeug enthalten sind, etc.

Rostheim, den 7. März 1866

Ev.-Luth. Pfarramt
C. W. 1866, 7
Schlichter

afbeelding 3

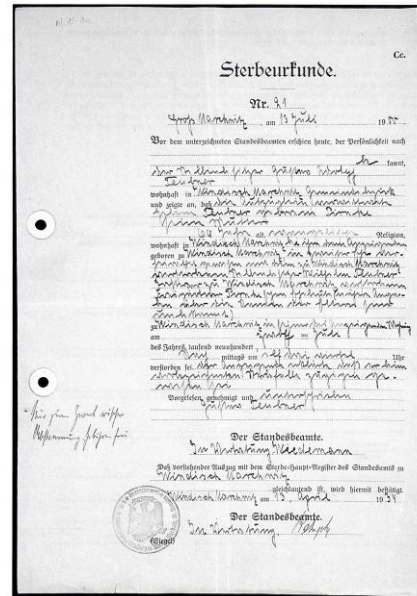
Toelichting bij de transcriptie van "Auszug aus dem Trauregister der Evangelisch-lutherischen Kirchengemeinde Roßwein für das Jahr 1865".

Wat ongetwijfeld opvalt bij deze trouwakte is dat deze tamelijk uitgebreid is. Maar dat is niet zonder reden. Gedurende het regime van de nationaalsocialisten in

1		Auszug* aus dem Trauregister der evangelisch-lutherischen Kirchengemeinde Roßwein/ Jahrgang 1865 Nummer 17	
5 Alle für die Abstammung wichtigen Angaben, die in dem vorbezeichneten Eintrag enthalten sind, müssen wiedergegeben werden; auf andere Einträge darf jedoch zur Ausfüllung nicht zurückgegriffen werden.			
Bräutigam:	Name, Vornamen, Familienstand, Beruf, Alter (falls eingetragen, Geburtsdatum), Geburtsort, Wohnort undswweiter	Ernst Robert Pfeiler, Werkführer der Brauerei zu Nossen ²	
10 Trautag: 21. Februar 1865 Roßwein			
Braut:	Geburtsname, Vornamen, Familienstand, Religion, Beruf, Alter (falls eingetragen, Geburtsdatum), Geburtsort, Wohnort undswweiter	Friederike Clara Stange	
15 Eltern des Bräutigams:	Name (auch Geburtsname der Mutter), Vornamen, Beruf, Wohnort, Angabe, ob verstorben undswweiter	Johann Traugott Pfeiler, Bürger und Schankwirt zu Tharandt. ³	
Eltern der Braut:	Name (auch Geburtsname der Mutter), Vornamen, Beruf, Wohnort, Angabe, ob verstorben undswweiter	Jacob Benjamin Stange, Bürger und Schankwirt.	
20 Sonstige für die Abstammung wichtige Angaben:	zum Beispiel Angaben über Trauzeugen, die als Verwandte der Brautleute erkennbar sind, undswweiter		
25	Roßwein, den 4. Mai 1936	(Siegel) Evangelisch-lutherischer Pfarramt C. Kohl Pfarrer	Gebühr 0.50 Reichs Mark Gebührenfrei

afbeelding 4

Duitsland kreeg de genealogie een steeds grotere betekenis, omdat voor het uitoefenen van beroepen en voor het lidmaatschap van de NSDAP-partij je diende te bewijzen dat je Arische voorvaders had. Om deze reden werden de DTB-akten belangrijker, omdat het bewijs vaak betrekking had op de tijd vóór de invoering van de burgerlijke stand. De pastoors en dominees werden per verordening opgedragen de vermeldingen in de DTB-akten zo veel mogelijk zorgvuldig in te schrijven. Het gebruikte



afbeelding 5

Sterbeurkunde.*
—
Nummer 21

5 Groß Marchwitz,¹ am 13 Juli 1900.
Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der Persönlichkeit nach

bekannt,

der Stellenbesitzer Gustav Adolph
Teubner
wohnhaft in Windisch Marchwitz² Gemeindebezirk
und zeigte an, daß die Auszuglerin, verwitwete
10 Helene Teubner geborene Pirnke
seine Mutter
66 Jahre **alt**, evangelische **Religion**,
wohnhaft in Windisch Marchwitz bei ihm, dem Anzeigenden,
geboren zu Windisch Marchwitz, in zweiter Ehe ver-
15 heirathet gewesen mit dem zu Windisch Marchwitz
verstorbenen Stellenbesitzer Wilhelm Teubner
Tochter **der** zu Windisch Marchwitz verstorbenen
Freigärtner Pirnkeschen Eheleute (nähere Anga-
20 ben über die Namen der Eltern sind
unbekannt)
zu Windisch Marchwitz in seiner, des Anzeigenden, Wohnung
am zwölf³ **ten**⁴ Juli
des Jahres tausend neunhundert,
 nachmittags um elf drei viertel **Uhr**
25 **verstorben sei**. Der Anzeigende erklärte, daß er beim
vorbezeichneten Sterbefalle zugegen ge-
wesen sei.
 Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben
 Gustav⁵ Teubner

30 **Der Standesbeamte.**
 In Vertretung Wiedemann

Daß vorstehender Auszug mit dem Sterbe-Haupt-Register des Standesamts zu
Windisch Marchwitz
 gleichlautend ist, wird hiermit bestätigt.
35 Windisch Marchwitz, am 13. April 1934

Der Standesbeamte.
In⁶ Vertretung⁷

formulier voor de trouwakte is hiervan een voorbeeld.
In de transcriptie zijn de voorgedrukte delen van het
formulier vet weergegeven.

**Toelichting bij de transcriptie van “Auszug aus dem
standesamtlichen Sterberegister von Groß Marchwitz
(thans: Schmarchowice, Polen) für das Jahr 1900”.**

Ook de aanwezigheid van overlijdensakten werd belangrijk,
omdat men moest bewijzen dat ten minste de generatie
van de grootouders Arisch was. Het bewijs moest bestaan
uit een gewaarmerkt uittreksel van de burgerlijke stand.
Deze uittreksels werden belangrijk omdat vaak de origi-
nelen door oorlogshandelingen verloren gegaan zijn of dat
de huidige archiefplaats onbekend is.

Tot slot: onderstaand treft u als hulpmiddel of naslagwerk
voorbeelden van afkortingen in Duitse documenten aan.
Deze worden vooral aangetroffen in de 17e en 18e-eeuwse
documenten. Wij zullen bij de te plaatsen Duitse docu-
menten zeker een voorbeeld opnemen waar deze
afkortingen in voorkomen.

Beispiele von Abkürzungen

LATEINISCHE

Kontraktions- oder Auslassungskürzungen

dm = domini

Suspensions- oder Endungskürzungen

den = denarium

Mit besonderen Abkürzungszeichen für bestimmte Silben

<i>g</i>	= con-	-us, wie in -tus:	<i>t²</i>
<i>q</i>	} = qui	-um, wie in -um:	<i>u</i>
<i>q:</i>			
<i>q̇</i>	= quae	-ur, wie in -tur:	<i>t³</i>
<i>q̄</i>	= quod		

In Monatsbezeichnungen

7ber/7bris = September/Septembris
8ber/8bris = October/Octobris

9ber/9bris = November/Novembris
Xber/Xbri = December/Decembris

Andere

<i>ī</i>	= item	<i>nat⁹</i>	= natus
<i>eod</i>	= eodem	<i>et</i>	= aetatis

DEUTSCHE

Kontraktions- oder Auslassungskürzungen

flr. = Thaler (ein waagerechter Strich)

Suspensions- oder Endungskürzungen

königl = königlich

Mit speziellen Zeichen, die eine eigene Bedeutung haben

<i>da</i>	= das
<i>und</i>	= unnd (ein waagerechter Strich zur Konsonantenverdopplung)
<i>kommt</i>	= kommt
<i>ver</i>	= ver- (ein einem Komma ähnliches Zeichen für -er)
<i>dieser</i>	= dieser (ein einem „ß“ ähnliches Zeichen)

In Anreden usw.

<i>E. L.</i>	= Euer Liebden	<i>E. K. G.</i>	= Euer fürstlich Gnaden
<i>H.</i>	= Herr	<i>E. K. S.</i>	= Euer fürstlich Durchlaucht
<i>H.</i>	= Herrn	<i>H. S.</i>	= Euer Hochwohlgeboren

Für häufig vorkommende Münzen

<i>denarius</i>	= denarius/Pfennig	<i>S</i>	} = Solidum/Schilling
<i>Groschen</i>	= Groschen	<i>R</i>	
<i>libra/Pfund</i>	= libra/Pfund	<i>flr.</i>	= Thaler
<i>Kreuzer</i>	= Kreuzer	<i>K</i>	

Zahlen

Bis zum heutigen Tag werden im Zusammenhang mit Datierungen römische Zahlen benutzt. Darüber hinaus wurden sie bis ins 18. Jahrhundert auch für Berechnungen aller Art verwendet. In der folgenden Liste werden die römischen Zahlen den arabischen gegenübergestellt.

I	1	XX	20	CCC	300	<i>I</i>	0,5
II	2	XXX	30	CCCC oder CD	400		
III	3	XL oder XXXX	40	D	500	<i>II</i>	1,5
IV oder IIII	4	L	50	DC	600		
V	5	LX	60	DCC	700	<i>III</i>	2,5
VI	6	LXX	70	DCCC	800	<i>IIII</i>	
VII	7	LXXX	80	CM	900	<i>V</i>	4,5
VIII	8	XC	90	M	1000	<i>VI</i>	
IX	9	C	100			<i>VII</i>	
X	10	CC oder II ²	200			<i>VIII</i>	9,5

Vincent van Gogh schreef in 1888 in Arles met Paul Gauguin een brief over hun bordeelbezoeken. De brief van vier kantjes is voor € 210.600 aangekocht door het van Gogh-museum. Teletekst meldde op 17 juni 2020 dat men in Amsterdam "ontzettend dankbaar en verheugd" was. Jacobus van Meurs schreef in hetzelfde jaar ook een brief van vier kantjes maar vanuit Reusel. De inhoud is gratis ter beschikking gesteld en is mogelijk even boeiend. Ook ik was blij met de brief uit het familiearchief "Collectie kleindochters J.P. van Boort". Nog nooit mocht ik bij mijn onderzoek putten uit een echt familiearchief. In dit geval werd het document spontaan aangeboden. De inhoud sloot praktisch naadloos aan bij het verhaal: "Van Kalken, voor al uw vaandels en kazufels."⁽¹⁾ Een pater uit Reusel schrijft een brief aan een zwangere vrouw in Oirschot. Tijd om de achtergronden te ontleden.

De pater

Jacobus Theodorus Josef van Meurs was 48 jaar toen hij de brief schreef. Hij is geboren in Amsterdam op 2 januari 1840. Als derde kind uit een rij van dertien koos hij voor het priesterschap. Zijn allerjongste zus Maria Alphonsa Theresia van Meurs zou trouwen met Franciscus van Kalken, een zoon van de paramentmaker Daniel van Kalken uit Oir-

schot. Jacobus van Meurs werd in 1863 tot priester gewijd. Hij was toegetreden tot de Congregatie van Onze Lieve Vrouw, moeder van Barmhartigheid. De verkorte Latijnse naam is Congregatio Matris Misericordiae, CMM. De orde is beter bekend onder naam Fraters van Tilburg. Omdat de congregatie zich ontwikkelde tot een "multinational" op het gebied van onderwijs, opvoeding en missie zijn ze nu op internet te vinden als CMM Brothers. Bisschop Zwijsen stichtte in 1844 de orde die in Brabant meerdere internaten realiseerde. Onze Jacobus van Meurs had al gewerkt in fraterhuis de Ruwenberg in Sint-Michielsgestel en kwam via Vught op 8 april 1887 naar het St. Corneliusgesticht in Reusel.⁽²⁾ Hij zou daar in 1888 de geestelijke zorg op zich nemen als rector van het instituut. Nadat de lokale pastoor Van der Wee eerder in 1879 ter plaatse een meisjeweeshuis had gesticht, werd diezelfde geestelijke de grondlegger van het weeshuis voor jongens in het Brabantse grensdorp. Volgens de overlevering kwam hij met een donatie van f 100.000 te voet uit Antwerpen heelhuids via Arendonk in Reusel aan. De naam van de schenker wilde Van der Wee niet prijs geven, maar historici hebben ontrafeld dat het de familie Vosters betreft. In 1884 kwamen de fraters van Tilburg naar het heidedorp Reusel om het weeshuis voor jongens te runnen, het St.

Corneliusgesticht. In het totale complex dat werd gebouwd was een jongensschool gehuisvest, die ook bezocht werd door de dorpskinderen. In 1887 bezochten 87 parochiekinderen de school en 52 wezen. De vier leerkrachten stonden onder leiding van hoofd der school frater Josephus Paulusse. Je was al toelaatbaar voor het weeshuis als één van je ouders was overleden. Het weeshuis op zich werd geleid door een wezenvader / directeur. Frater Georgius van Laarhoven had die functie van 1885 tot 1890. Ten slotte had je dan de geestelijk verzorger, de rector. Die rol nam pastoor Van der Wee de eerste jaren van 1885 tot 1887 op zich. Hij richtte zich daarna weer alleen op zijn parochiewerk en werd als rector opgevolgd door Jacobus van Meurs. Er waren in totaal dus drie "leidinggevendenden" en dat moet op termijn voor onze pater Van Meurs een probleem geworden zijn. Toen Van der Wee uit de "driehoek" weg ging, bleef hij wel pastoor van de Reuselse parochie en had Jacobus van Meurs als collega-priester met hem te maken. "Dat Van der Wee, in zijn tijd, door al zijn werkzaamheden, een autoriteit was staat buiten elke discussie, maar hoe hij als persoon was, daar is weinig van bekend. Het moet wel een man geweest zijn, die precies wist wat hij wou en daarvoor alle middelen aanwendde, die binnen zijn bereik lagen".⁽³⁾ De kiem van mogelijke wrijving binnen de congregatie was feitelijk gelegd door bisschop Zwijsen zelf door bij de stichting van de congregatie zowel fraters als

priesters daarin op te nemen. Bij de start van de congregatie in 1844 zou Rome verzocht hebben nooit een frater-clericus (pater) onder een frater laicus (frater-leek) te laten functioneren.⁽⁴⁾ De eerste superiorgeneraal (algemeen overste) pater superior De Beer, in functie van 1844 – 1900, hield zich daar niet echt aan. "Sinds 1887 had het St. Corneliusgesticht een pater uit de eigen congregatie gehad, die er de geestelijke bedieningen uitoefende, maar die niet de functie van huisoverste bekleedde. Dat was in Reusel vanaf de stichting altijd een frater-leek geweest".⁽⁵⁾ Toen Jacobus van Meurs zijn bemoedigende brief schreef was hij zelf dus mogelijk niet geheel gelukkig. We merken er niets van in de brief. Hij deed zijn werk trouw en verrijkte de kapel met veel snijwerk. Hij vierde in 1888, het jaar van de brief, zijn zilveren priesterjubiläum. De ouders van pater Van Meurs schonken geld waarmee hij een Lourdesgrot in de tuin liet bouwen. Omdat de frater-kroniekschrijver van de congregatie de Lourdesgrot en de inzegening van het O.L.V. beeld niet in de geschiedschrijving had opgenomen, reageerde pater Van Meurs met een boze brief richting Tilburg. Deze omissie werd daarna hersteld. In Reusel was het niet allemaal koek en ei tussen de geestelijken. In 1897 zou pater Van Meurs een supplicie (verzoekschrift) aan de paus opstellen om de kwestie frater-leek versus frater-priester aan de orde te stellen. Hij stelde onder andere : "De eer van den priesterlijken staat

wordt neergedrukt...".⁽⁶⁾ Er zijn in het congregatie-archief geen bewijzen dat dit schrijven ooit echt verzonden is naar Rome. "Pater Van Meurs had het in Reusel niet gemakkelijk. Met deken Van der Wee raakte hij in conflict".⁽⁷⁾ Uit correspondentie tussen Reusel en Tilburg blijkt dat deken van der Wee hem weg wilde hebben en dat een overplaatsing allemaal veel te lang duurde. "De veronderstelling lijkt gewettigd, dat pater Van Meurs zich wel met parochiale aangelegenheden bemoeid zal hebben, tot groot ongenoegen van de deken".⁽⁸⁾

Hij zou tot 1898 in Reusel blijven om dan weer terug te keren naar Sint-Michielsgestel. De "weeffout" van Zwijsen werd in 1916 gecorrigeerd, toen alle paters in 1916 de congregatie verlieten en overgingen naar het bisdom 's-Hertogenbosch. "Mede op advies van kardinaal Van Rossum vaardigde de paus een decreet uit, waarin onder andere stond dat de paters de congregatie zouden verlaten en deze voortaan alleen uit fraters-leken zou bestaan".⁽⁹⁾ Jacobus van Meurs was toen 76 jaar. Hij overleed op 16 januari 1928 in Hilvarenbeek. Hij werd 88 jaar oud.

De ontvanger

In Oirschot woonde het echtpaar Van Kalken – Meijers. Daniel Aloysius van Kalken was daar op 18 april 1880 getrouwd met Maria Meijers. Daniel of Daan zou als gouborduurder de plaatselijke opvolger worden in het

bedrijf van zijn vader Daniel sr. Een gerenommeerde zaak waar paramenten (geestelijke gewaden) en passementen (borduurwerken) werden gemaakt. Maria Meijers kwam ook uit Oirschot. Ze werd daar op 29 mei 1851 geboren. Op 18 augustus 1881 schonk Maria het leven aan een dochter, Maria Anna Henrica. Haar zusje, Anna Petronella Catharina van Kalken, werd op 18 september 1884 geboren. Een prachtig gezinnetje met twee mooie meiden.



Maria Anna Henrica
van Kalken 1881 - 1886



Anna Petronella Catharina
van Kalken 1884 - 1886

Toen sloeg het noodlot toe. 1886 zou voor Daan en Maria van Kalken een rampjaar worden. Kort na elkaar stierven beide dochters. De oudste, Maria, stierf op 27 oktober 1886

en twee dagen later op 29 oktober 1886 overleed Anna. Ze werden slechts vijf en twee jaar.

Wat was hier aan de hand? Zoekend naar een oorzaak vond ik op www.delpher.nl een berichtje uit de Vlaardingse Courant van 27 oktober 1886 over "diphtheritis en croep. Reeds vele kinderen zijn aan die ziekten bezweken." Op 30 oktober meldt dezelfde krant: "Te Oirschot heerscht geen diphtheritis, zooals gemeld is, maar wel croup met catharale koorts en met keelontsteking.". Diepe rouw zal over het gezin, de familie en het hele dorp zijn gevallen. Analyseren we het Overlijdensregister van Oirschot uit 1886 ⁽¹⁰⁾ dan zien we dat op een totaal van 100 overlijdens over het hele jaar er in de periode van 9 september tot 2 november 24 personen overlijden. Als we de twee volwassenen en drie ouderen niet meerekenen komen we in die kleine twee maanden op negentien kinderoverlijdens onder de dertien jaar. Zestien kinderen daarvan zijn jonger dan zeven jaar. Met uitsluiting van de zuigelingensterfte (onder één jaar) komen we op dertien overlijdens van kinderen van één tot en met zes jaar. Het moet een corona-achtige periode zijn geweest met veel verdriet en angst maar zeker ook onzekerheid over de besmettingskans. Drie gezinnen in Oirschot werden getroffen door twee kinderoverlijdens kort na elkaar. Naast de familie Van Kalken-Meijers verloren Antonius van Gestel en zijn vrouw Ardina van der Steen hun dochter Henrika van vijf jaar op 25 september en hun zoon

Martinus van bijna twee jaar op 22 oktober. Joannes Vogels en zijn vrouw Johanna van der Schoot rouwen op 14 oktober om hun zoon Joannes van vier jaar en op 18 oktober om hun dochter Cornelia van bijna drie jaar. Met negentien uitvaarten in de maand oktober zullen de klokken van de Petruskerk vaak geluid hebben. De vergelijking met de Covid-19 periode uit het voorjaar 2020 gaat maar deels op. De slachtoffers van deze epidemie in het najaar van 1886 zijn peuters en kleuters. Het moet voor Maria Meijers heel bijzonder zijn geweest toen zij in 1888 opnieuw zwanger raakte.



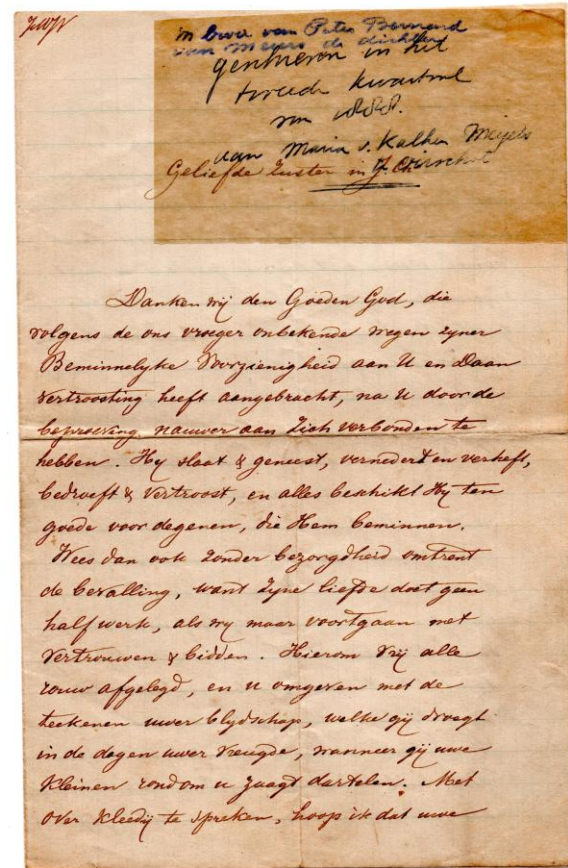
Maria Meyers 1851 - 1908

Haar derde zwangerschap zal naast blijdschap ook zorgelijke gedachten bij haar naar bovenhalen. Wat de relatie tussen pater Jacobus van Meurs en het echtpaar van Kalken-Meijers precies was, is niet te achterhalen. Ze zullen elkaar gekend hebben via de familieband. Franciscus van Kalken, de ruim 9 jaar oudere broer van Daniel, was zoals eerder vermeld getrouwd met de jongste zus van de pater, Maria Alphonsa Theresia van Meurs. Pater Van Meurs zal mogelijk ook een zakelijk contact hebben gehad met het bedrijf van Daniel van Kalken. Zijn atelier produceerde immers allerlei kerkelijke gewaden en goederen. Van Meurs zelf en zijn congregatie zullen ongetwijfeld afnemers zijn geweest van Daniel. Het is goed mogelijk dat Daniel zijn klantenkring persoonlijk bezocht. In ieder geval blijkt uit de brief dat pater Van Meurs de persoonlijke verhoudingen binnen de familie Van Kalken goed kende.

De brief

Vanuit Reusel schreef Jacobus Van Meurs een zeer persoonlijke brief aan de zwangere Maria, een brief vol geestelijke bemoedigingen. De aanhef is Geliefde Zuster in Jezus Christus. Daar overheen is later een doorzichtig papiertje geplakt uit een vensterenvelop. Op dat briefje lezen we in drie verschillende handschriften enkele mededelingen.

“Aan Maria v. Kalken Meijers” is geschreven door de



Bladzijde 1

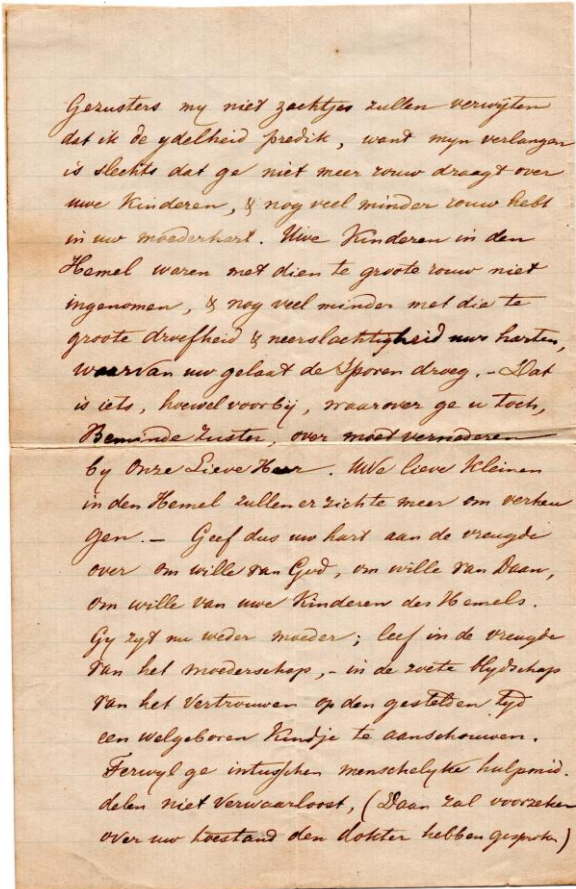
samensteller van het familiearchief Johannes Petrus van Boort. Hij trouwde met de dochter van Daniel en Maria die in 1888 geboren werd. Hij heeft dus de brief en vele geschilderde en gefotografeerde portretten van zijn schoonouders gekregen.

In een onbekend handschrift volgt de datumaanduiding "tweede kwartaal van 1888" en die zal ook correct zijn. De baby werd op 12 augustus 1888 in Oirschot geboren. De schrijver van de bovenste mededeling is ook onbekend.

Het schrijfsel " 'n broer van Pater Bernard van Meurs de dichter" blijkt een foute bewering te zijn geweest.

Bernardus van Meurs werd in 1835 in Nijmegen geboren en werd Jezuïet/dichter. Hij is onder andere terug te vinden in de archieven van het KDC (Katholiek Documentatiecentrum in Nijmegen). Er bestaat geen broer-relatie met Jacobus van Meurs in Reusel. Vervolgens vinden we linksboven op vel de afkorting JMJV. Op mijn vraag naar de betekenis hiervan antwoordt Rien Vissers, archivaris van de CMM Brothers: "De letterreeks staat voor Jezus, Maria, Jozef, Vincentius. Tot begin jaren 1960 was het een vroom gebruik brieven met deze letterreeks te beginnen. Andere ordes en congregaties hadden vaak een soortgelijke traditie."

Pater Van Meurs dankt God dat hij vertroosting heeft gebracht in de situaties van het echtpaar Van Kalken. "Hij slaat en geneest.....en beschikt ten goede". Hij vraagt



Gerustens my niet zachtjes zullen verwijten
dat ik de ydelheid predik, want mijn verlangen
is slechts dat ge niet meer rouw draagt over
uwe kinderen, & nog veel minder rouw hebt
in uw moederhart. Uwe kinderen in den
hemel waren met dien te groote rouw niet
ingonomen, & nog veel minder met dia te
groote droefheid & neerslaetigheid uwe herten,
waaraan uw gelaat de sporen droeg. - Dat
is iets, hoewel voorbij, waaroever ge u tocht,
Beminde zuster, over meent vernemen
by Onse Lieve Heer. Uwe lieve kleinen
in den hemel zullen er zichte meer om verhe-
gen. - Geef dus uw hart aan de vraghe
over om wille van God, om wille van Dien,
om wille van uwe kinderen des hemels.
Gy zijt nu weder moeder; leef in de vraghe
van het moederschap, - in de soete heylschap
van het vertrouwen op den gesteten tijd
een welgeboren kindje te aanschouwen.
Veruyl ge intugheken menschelyke hulpmid.
delen niet verwaarloost, (Daan zal vooraken
over uw toestand den heiligen hebben gesproken)

Bladzijde 2

Maria haar zorgen los te laten, alle rouw af te leggen en haar blijdschap te tonen. Begin vel twee benoemt hij de zusters van Maria. De familie Meijers moet hij dus ook gekend hebben. Maria Meijers had vijf zussen: Maria Catharina (1843-1923), Henrica Petronella (1844-1907), Martina Juliana (1847-1920), Cornelia (1849-1908) en Anna (1854-1925). Die bleven allen ongehuwd en woonden samen met de eveneens ongetrouwde broers en stoelenfabrikanten Gerardus Hendrikus (1845-1924), Hendrik (1848-1930) en Johannes Marcus Meijers (1850-1921). Het huishouden was in de periode van het Bevolkingsregister 1860 het meest uitgebreid en bestond uit vijftien personen: de ouders, negen kinderen en inwonend twee zwagers en ten slotte dienstmeid Cornelia van Boxtel. Het gezin blijft ook na het overlijden van beide ouders samenwonen. Maria trouwt in 1880 met Daniel Aloysius van Kalken. Volgens het Bevolkingsregister 1890 wonen acht broers en zussen bij elkaar waarbij Gerardus Hendrikus Meijers het gezinshoofd wordt genoemd. Alleen Johannes Marcus Meijers zou, zij het laat, nog trouwen. Op vel twee schetst Van Meurs een beeld van haar overleden kinderen in de Hemel. "Uwe kinderen in de Hemel waren met dien te groote rouw niet ingenomen". De neerslachtigheid moet haar gezicht getekend hebben. Denk ook aan Daan, moedigt hij aan. Let goed op jezelf. Maria Meijers mag menselijke hulpmiddelen niet verwaarlozen. Hij gaat er van uit dat echtgenoot Daan

vooral de hemelooke hulpmiddelen gebruikt.
Draag de moeder & het kindje op aan de
liefdevolke goedheid Gods en aan zyne Heiligheid,
opdat uw kindje na vrouwelijc geboorte ge-
heiligt moge worden in de wateren des Doopsels
Draag al uwe zorgen, moeilijkheden en lasten
aan de zwangerschap verbonden op aan den
Goeden God als een offer van boetvaardigheid
voor uwe zonden, maar ook als een smekke
bed voor uw lieveling, opdat het na een
gelukkig geboorte steeds heilig leve.
Doe dit door de voorpraak van Heer, die
zonder de lasten der zwangerschap te onderwinden,
in heiligheid, gebed, & vereeniging met God,
het Goddelijk kind onder haar maagtelijk
hart draeg, - draeg uw offer door de handen
der Onbeslekten Maagd en Moeder dagelijks
des morgens & des avond ter eere Van de
geheimnisvolle Geboorte van het Goddelijk
kind & tot Glorie Van hare Moederwengden.
Aanroep de voorpraak Van uw klein Engelen
in den Hemel, - win in uw belang de Engelen
waarder Van uw kindje, want daar de kracht

Bladzijde 3

met de dokter heeft gesproken en bedoelt waarschijnlijk dat ze goed moet letten op eten, drinken, rust enzovoorts. Op vel drie adviseert hij goed te bidden. Hij gaat stichtelijk verder: "Draag al uw zorgen, moeilijkheden en lasten" "op aan den Goeden God als offer van boetvaardigheid...". Aanbid 's morgens en 's avonds Maria en "aanroep de afspraak van uwe kleine Engelen in den Hemel". Op vel vier geeft hij aan dat de vrucht in de moederschoot "reeds een engelbewaarder heeft ontvangen". Aan het einde van zijn brief heeft pater Van Meurs drie verzoeken. Als eerste vraagt hij een gelofte om ter ere van Maria en Joseph dat "uwe kleine tot het zevende jaar in blauw en wit zal gekleed zijn." Vervolgens vraagt hij na de bevalling een aalmoes aan een arme moeder te geven. Ten slotte volgt het verzoek de baby te vernoemen naar de Heilige Familie. In geval van een jongen stelt hij de namen voor van "Joseph, Maria, Emmanuel" en bij een meisje stelt hij de keuze voor van "Josephine, Maria, of Maria, Josephina, Emmanuel." Het meisje dat op 12 augustus 1888 in Oirschot geboren zou worden, heette inderdaad Maria Josephina Emmanuel van Kalken en zou volgens de mondelinge overlevering binnen de familie tot zeven jaar uitsluitend de Maria-kleuren dragen. De familie ⁽¹¹⁾ geeft aan dat zij een overbeschermd jeugd heeft gehad. De brief wordt afgesloten met een groet aan Daan van Kalken sr, aan de aanstaande vader Daan en de zussen Meijers. De pater belooft dagelijks voor

uwe lichaams reeds bereid is, heeft die ziel reeds
 een Engelbewaarder Van den Goeden God ontvangen.
 Verget ook den H. Joseph niet. - Doe aan v.d. H.
 ter ere van het H. Mysterie zyner Geboorte, en
 ter ere van Maria & Joseph een kleine Gelofte,
 Voorerst dat uwe kleine tot het zevende jaar
 in blauw en wit zal gekleed zijn, - ten tweede
 dat ge ter gelegenheid van een gelukkig beval
 ling een aalmoes (van te voren met uw Doan vastte
 stellen) zult geven aan een arme moeder ter ge
 legentheid dat ders bevalt. - En ik voor mij zoude
 wel gaarne zien, dat uw kindje als kleine jongen
 is den naam ontvangt van: Joseph, Maria, Emmanuel,
 als het een meisje is: Josephine Maria, of Maria
 Josephine, Emmanuel. - Want God is waarlyk
 met u geweest door de Woordpraak van Maria & Joseph.
 Hoop groeten aan Vader, aan Daan, aan uwe
 gezusters, - ik wensch allen geluk met uwe
 Trouwe & zal voortgaan voor u & ten dage
 lyks in de H. Alou te bidden
 De uwe in J. Ch.
 St. J. Van Meurs
 Kousel
 St Cornelius gentsicht.

Bladzijde 4

de aanstaande moeder te bidden. Hij ondertekent met M.J. van Meurs. De M staat voor Maria. Het was een vrij algemeen vroom gebruik bij kloosterlingen.⁽¹²⁾

De brief zal per postkoets naar Eindhoven zijn vervoerd. Hoewel het postverkeer "zeer gebrekkig"⁽¹³⁾ wordt genoemd, is hij goed in Oirschot aangekomen. De inhoud zal voor Maria en Daan ongetwijfeld een steun zijn geweest.

Maria Josephina Emmanuel van Kalken groeide als enig kind op in Oirschot. Als jongedame was zij lid van het lokale



het gezin: Daniel, Maria en hun dochter

Rode Kruis, waar haar vader Daan ook een rol had. Ze trouwde met Johannes Petrus van Boort. Hij was bouwkundige/assuradeur. Het gezin woonde in Eindhoven en Sittard. Het echtpaar krijgt twee kinderen, zoon Henk en dochter Mieke. De laatste was als Rode Kruismedewerkster actief aan het eind van de Tweede Wereldoorlog. Hier zou ze ziek worden en op 21-jarige leeftijd aan TBC overlijden. Net als haar moeder Maria van Kalken-Meijers kreeg ook Maria van Boort-van Kalken dus te maken met het dramatisch verlies van een kind. De baby uit de brief van pater Van Meurs zou zelf op 7 mei 1953 in Sittard overlijden. Ze werd 64 jaar oud.

- 1 Rijpert, Emile, Van Kalken voor al uw vaandels en kazuifels, de Twee Kwartieren, NGV Kempen- en Peelland, jaargang 28 nr. 2 juni 2020
- 2 Voor de geschiedschrijving van het Corneliusgesticht in Reusel is geput uit Honderd Jaar Fraters in Reusel 1884 – 1984, Frater Werner Smulders i.s.m. Martien Heesters, Reusel 1984, Heemkundige Werkgroep Reusel
- 3 Zie 2, blz. 44, 1e kolom
- 4 Zie 2, blz. 44, 1e kolom
- 5 Zie 2, blz. 44, 2e kolom
- 6 Zie 2, blz. 44, 2e kolom
- 7 Zie 2, blz. 45, 2e kolom
- 8 Zie 2, blz. 46, 1e kolom
- 9 Zie 2, blz. 46, 1e kolom
- 10 Geraadpleegd via www.genver.nl
- 11 De kleindochters: de drie dames van Boort, woonachtig in België en beheerders van de Collectie kleindochters J.P. van Boort. Alles foto's en de scan van de brief zijn afkomstig uit hun familiearchief. Waarvoor dank.
- 12 Volgens bericht van Rien Vissers, archivaris CMM Brothers, Tilburg

Deze bijdrage aan 'De Twee Kwartieren' lever ik aan vanwege de relatie van de familie met Brabant en van één van de familieleden met genealogie.

De Freule

Jonkvrouw dra. Alida Maria Jeannette van Beresteijn was



enkele jaren tot haar pensioen in 1957 mijn lerares Frans aan het Coornhert gymnasium in Gouda. De foto hiernaast van de jonkvrouw (zitten in het midden met de toenmalige eindexamen klas) is gemaakt in 1957. Haar aanspreektitel was 'freule'. Komend van een dorpschool was het voor mij al erg deftig om iemand met 'juffrouw' aan te spreken. Toen ik dus met rode konen voor de eerste keer mijn vinger opstak om een brandende vraag te stellen wist ik, nadat de freule mij welwillend het woord had gegeven, niets anders te stamelen dan 'juffrouw ...'. De freule verblikte of verbloosde niet, maar de klas kreeg ik volledig over mij heen. Ik heb mij dus nooit meer vergist en van de lessen van de freule heb ik genoten.

Freule Van Beresteijn is op 2 juli 1893 geboren te Maastricht, als dochter van Jonkheer Hugo van Beresteijn en Elisabeth Wilhelmina Rahusen. Haar ouders zijn in mei 1897 met de freule en haar oudere broer via Brummen naar Brussel verhuisd. Daar zijn de kinderen opgevoed. In Nederland teruggekeerd slaagt de freule in augustus 1915 voor M.O. A, in december 1920 voor M.O.B. en in april 1924 voor doctoraal examen Franse taal en letterkunde in Amsterdam. Intussen geeft zij les, onder andere in Amsterdam en vanaf circa 1924 tot aan haar pensioen is de freule als lerares Frans verbonden aan het Stedelijk

gymnasium, in 1947 wat naam betreft gewijzigd in Coornhert gymnasium, te Gouda. Na haar pensioen heeft de freule nog privé-cursussen verzorgd. Op 27 april 1972 heeft de freule Van Beresteijn de serviceflat Nieuw Beerschoten te Zeist, waar zij dan woont, op de fiets verlaten en is zij vervolgens aangereden door een passerende bus met fatale afloop.

De familie van de Freule

De familienaam Van Beresteijn, ook geschreven als Van Beresteyn (zie het familiewapen hieronder) vindt zijn oorsprong in Amsterdam. In de familie



*familiewapen
Van Beresteyn*

zien we naast kooplieden en grootgrondbezitters veel regenten. Voorouders van de freule komen via Haarlem en Delft in Brabant terecht. De familie is van 1681 tot 1884 eigenaar van kasteel Maurick met bijbehorende bezittingen. Bij Koninklijk Besluit d.d. 1 oktober 1825 zijn vijf naamdragers in de adelstand verheven. Om een indruk te geven van

het voorgeslacht van de freule volgen hier haar voorouders met een korte omschrijving, te beginnen met:

Generatie I

Gijsbrecht van Beresteijn (1475-1557) is koopman en

schepen (1530). Hij woont in Amsterdam en is getrouwd met Caecilia de Vries.

Generatie II

Cornelis van Beresteijn (1517-1595) is getrouwd met Catharina Pouwel Gerritsdr van Outschooten (1520-1592). Hij is hofmeester van markies d'Altorgos in Spanje en daarna en belangrijk regent (onder andere schepen) in Haarlem. Hij is bevriend met de humanist Dirck Volkersz Coornhert, die begraven is in de St. Janskerk in Gouda en naamdrager is van mijn gymnasium.

Generatie III

Paulus van Beresteijn (1548-1625) is getrouwd met Volckera Claesdr Knobbert (1554-1634). Hij wordt in 1580 burger van Delft, is daar koopman in meekrap en wijnen, schepen en burgemeester van Delft, heer van Overschie en bij zijn overlijden is hij zeer vermogend.

Generatie IV

Mr. Gijsbert van Beresteijn (1576-1641) heeft gestudeerd in Padua en is getrouwd met Maria Prins (1587-1667). Hij is koopman, regent in Delft en bewindhebber van de V.O.C., kamer Delft.

Generatie V

Mr. Christiaan (Prins) van Beresteijn (1616-1680) is getrouwd met Jacqueline Brouart (1627-1691). Hij is pensionaris van 's-Hertogenbosch, wordt in 1679 heer van Geffen en zijn vrouw wordt in 1681 vrouwe van Maurick.

Generatie VI

Mr. Thomas van Beresteijn (1647-1708), heer van Maurik vanaf 1691 na het overlijden van zijn moeder, is getrouwd (1) met Dina Cornelia Harperts Tromp (1657-1699), een kleindochter van luitenant-admiraal Maarten Harpertsz Tromp. Hij is getrouwd (2) met Johanna Catharina de Groot (1663-1729), een kleindochter van de rechtsgeleerde Hugo de Groot.

Generatie VII

Mr. Christiaan Paulus van Beresteijn (1705-1758), uit het tweede huwelijk van zijn vader, is getrouwd (1) met Elisabeth Wilhelmina van Midlum (1712-1942). Hij wordt na het overlijden van zijn stiefbroer Maarten Cornelis in 1734 heer van Maurick. Hij is getrouwd (2) met Catharina Wilhelmina Brühl (1723-1794), die na zijn overlijden vrouwe van Maurick wordt.

Generatie VIII

Mr. Gijsbert van Beresteijn (1749-1810), vanaf 1794 heer van Maurik, is getrouwd met Maria Magdalena van Groenewegen (1750-1803). Na zijn overlijden in 1810 wordt zijn zoon Jacob heer van Maurick. Jacob wordt daarna op 1 oktober 1825 in de adelstand verheven en na zijn overlijden wordt zijn zoon Gijsbert heer van Maurick. Na het overlijden van laatstgenoemde, dus van kleinzoon jhr. Gijsbert van Beresteijn, komt het kasteel in 1884 in handen van de familie Van Lanschot.

Generatie IX

Jhr. Hugo van Beeresteijn (1790-1857) is getrouwd met jkvr. Anna de Jong van Beek en Donk (1796-1863). Hij is op 1 oktober 1825 in de adelstand verheven. Hij heeft in 1817 huize "Muiserick" gekocht bij kasteel Maurick, waarvan zijn broer Jacob eigenaar is. Verder koopt hij onder andere kasteel Couwenburg in Vught in 1818 en in 1828 landhuis Berbice in Voorschoten.

Generatie X

Jhr. Paulus Anne van Beresteijn (1824-1908) is in Batavia getrouwd met Aldina Aldegonda Gaymans (1835-1915). Hij is ruim 10 jaar in Nederlands-Indië gebleven en woont daarna in Haarlem. Hij is directeur van een verzekeringsmaatschappij, commissionair in effecten en vanaf 1883 heer van Meteren.

Generatie XI

Jhr. Hugo van Beresteijn is de vader van de freule, zie hiervoor. Hij is op 16 juli 1859 te Batavia geboren en trouwt in 1888 als commissionair in effecten met de ruim 5 jaar jongere Utrechtse Elisabeth Wilhelmina Rahusen. Hugo woont als kantoorbediende in Amsterdam en vertrekt in 1892 met zijn gezin naar Maastricht. Het leven van jhr. Hugo van Beresteijn is 'minder gunstig' verlopen. In 1917 is hij uit Brussel teruggekomen naar Amsterdam en in 1919 is hij opgenomen in het "Krankzinnigen Gesticht" te Loosduinen, waar hij in juli 1924 is overleden, nalatend zijn

vrouw (overleden in 1950), zijn zoon en zijn dochter.

Een oom van de Freule

Jonkheer mr. dr. Eeltjo Aldegondus (Eeltjo) van Beresteijn is op 2 april 1876 te Haarlem geboren. Hij is de jongste broer van de vader van de Freule, zie hiervoor. Na het gymnasium in Haarlem gaat Eeltjo in Utrecht rechten studeren. In 1899 promoveert hij op stellingen en in 1903 nogmaals, nu cum laude, op een proefschrift over 'Arbeidsregelementen'. Intussen is Eeltjo in oktober 1900 getrouwd met de ruim een jaar jongere Julia Cardina Frowein: zij krijgen twee dochters.



Jhr. mr. dr. E.A. van Beresteijn, zie foto hier naast, heeft in Nederland grote bekendheid verworven. Na een leraarschap 'Staatswetenschappen' aan de HBS in Amersfoort en in Utrecht is hij onder andere burgemeester van Veendam, lid van de Tweede Kamer en lid van de gemeenteraad van 's-Gravenhage. Naast de

politiek is Eeltjo ook actief op veel maatschappelijke terreinen en bekleedt hij tal van bestuursfuncties in kunstzinnige en wetenschappelijke verenigingen. Voor zijn verdiensten is hij tijdens zijn leven vele malen onderscheiden.

Vanwege zijn grote belangstelling voor 'genealogie', die hij beschouwt als 'een hulpwetenschap van de geschiedenis', behoort eigenlijk elke genealoog Eeltjo's naam te kennen!!! Hij is onder andere oprichter van de Stichting Nederlands patriciaat, mede oprichter en directeur (1945 tot 1948) van het Centraal Bureau voor Genealogie en heeft zeer veel publicaties op zijn naam staan, waaronder een Genealogisch Repertorium. Vanwege zijn vele initiatieven is Eeltjo op het einde van de 20e eeuw gekozen tot **Genealoog van het Millennium in de Benelux**.

Jhr. mr. dr. Eeltjo Aldegondus van Beresteijn, Commandeur in de Orde van Oranje Nassau en Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, is op 15 september 1948 te 's-Gravenhage overleden ten gevolge van een verkeersongeval.

Opmerkingen

1. Veel over de familie is relatief gemakkelijk op internet te vinden, ook foto's.
2. Het aantal naamdragers in Nederland is nu gering: negentien in 1947, twaalf in 2007 en ...

Berlin, den 2. Dezember 1881.

Mehrere der Herren,
welche Aktenstücke an mich einreichen,
schreiben ihren Namen so, daß die Unter-
schriften zwar ihnen selbst als Ausdruck
desselben gelten kann, für Andre in-
dessen unverständlich bleibt. Es ist dieß
absolut unzulässig und eine deutliche
Unterschrift nicht allein aus Pflichten
des Amtes, sondern schon aus denen
der Höflichkeit nothwendig. Auch
abgesehn von meiner Person hat
Jedermann, welcher eine amtliche
Zuschrift erhält, das Recht den darun-

ter

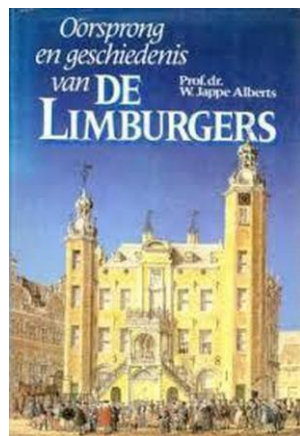
ter befindlichen Namen mühelos
und ohne Zuhülfenahme des Staats-
handbuchs außer Zweifel zu stellen.
Es wird mir unerwünscht sein,
wenn ich genöthigt werde, einzel-
ne Herren besonders und persönlich
auf diese Verpflichtung aufmerk-
sam zu machen; ich werde aber
dazu schreiben, sobald mir wieder
Veranlassung geboten werden sollte.

Ich stelle die dienstliche Forderung,
daß jeder Beamte seinen Namen
so schreibt, daß er nicht allein entziffert,
sondern auf den ersten Blick geläufig
gelesen werden kann.

v. Bismarck

Oorsprong en geschiedenis van de Limburgers**Auteur: W. Jappe Alberts****Cat.nr: 12-ABS**

De Limburgers hebben een reputatie die hen onderscheidt van de overige Nederlanders: zij gelden als levensblij en spotlustig, zij zijn bekende feestvierders en bij hen proef je nog iets van het 'rijke roomse leven'. Limburg is een van Nederlands jongste provincies, als zodanig pas in 1815 ontstaan, maar in het gebied dat de huidige provincie Limburg omvat hebben in de loop der eeuwen vele opzienbarende gebeurtenissen plaatsgevonden. Daarbij



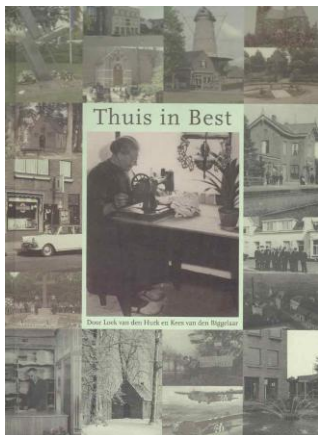
waren allereerst de bewoners van dit gebied betrokken, zodat men toch mag spreken van de historie van het Limburgse gebied en zijn bewoners: de Limburgers. Een historie met talloze interessante aspecten, waaronder de eerste landbouwers op de lössgronden, 4000 v. C.C.; de Romeinen, die het Limburgse gebied veroverden en er vestingwerken,

bruggen en wegen bouwden; Sint Servatius, die het christendom predikte; de talrijke middeleeuwse vorsten en hun onderlinge strijd; de Bokkerijdersbende, die het platteland onveilig maakte; de erbarmelijke arbeidsomstandigheden van de mijnwerkers, en tenslotte de moeizame integratie van Limburg in het Koninkrijk der Nederlanden in de 19de eeuw. Het Limburgse accent ging bij deze ontwikkelingsgang echter niet verloren. Kerk en godsdienst waren en bleven in sterke mate medebepalend en richtinggevend bij het overnemen van het vreemde, niet-Limburgse en bij het handhaven van het eigen-Limburgse accent en van de tradities. Zo is de Limburger Nederlander geworden en heeft hij toch zijn Limburgse identiteit niet prijsgegeven.

Uitgave 1981 - 190 bladzijden

Thuis in Best**Auteurs: Kees van de Biggelaar en Loek van de Hurk****Cat.nr: 14-BGR2**

Een vervolg op 'Omzien in Best'. Wederom een fotoboek met verklarende tekst over wat er in de afgelopen halve eeuw in Best is veranderd. Een greep uit de grote hoeveelheid aan onderwerpen. Van graan tot meel - De geschiedenis van de Bestse molens; Onze Lieve Heer in de



schuur - de Bestse schuurkerk; Van de diek naar de fabriek - De komst van tientallen gezinnen uit Goeree-Overflakkee naar het Wilhelminadorp; Voor eeuwig ongelukkig - Hoe Janus Willems uit Best het aan de stok kreeg met de pastoor in Deurne en de Paus in Rome; Even appels halen - Bolsjewieken in Best; Groeten uit Best -

Plaatjes van vóór en na de Tweede Wereldoorlog; Het oproer in de Malckersteeg - Rumoer rond de verkoop van grond in het Bester broek; Eerst betalen! - In Best werd vroeger op drie plaatsen tol geheven; Van oost naar west door Best - Wie woonde waar?; In den hof van de kerk - Over bestaande en verdwenen kerkhoven in Best. Opnieuw een uitstekend boek over het Best van vroeger.

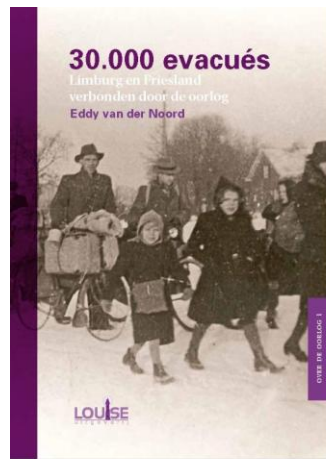
Uitgave 2011 - 276 bladzijden

30.000 evacués - Limburg en Friesland verbonden door de oorlog

Auteur: Eddy van der Noord

Cat.nr: 12-ND

In januari 1945 waren de gevechten bij de Maas in Midden-Limburg zo heftig geworden, dat de Duitse bezetter besloot tot evacuatie. Ruim 30.000 mensen uit Roermond en de omliggende dorpen werden geëvacueerd naar het Noorden. Ongeveer 20.000 hiervan belandden in Friesland.



In twaalf interviews vertellen betrokkenen in dit boek over hun persoonlijke ervaringen. Verhalen die een indringend beeld schetsen van de maanden voor de evacuatie en van de evacuatie zelf. Van de afschuwelijke reis in overvolle veewagons die onderweg werden beschoten. Van het verblijf bij gastgezinnen in Friesland. Meest gastvrije, vriendelijke mensen, maar wel een compleet andere wereld. De verhalen worden voorafgegaan door inleidingen over de organisatie van de evacuatie en over de organisatie van de opvang. Het boek bevat aangrijpende teksten, maar ook veel beeld. Bijna 100 veelal niet eerder gepubliceerde foto's en documenten illustreren de verhalen.

Uitgave 2011 - 157 bladzijden

MUTATIES LEDENLIJST

Co van het Groenewoud

Per 1 augustus 2020 had de NGV 6047 leden en 560 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 245 leden en 22 bijkomende leden. Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres: NGV, postbus 50, 3980 CB Bunnik onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

DIGITAAL ZOEKEN IN EN OM ONZE REGIO

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven:

<https://www.rhc-eindhoven.nl>

Brabants Historisch Informatie Centrum (Den Bosch)

<https://www.bhic.nl/>

Regionaal Archief Tilburg

<https://www.regionaalarchieftilburg.nl/>

West-Brabants Archief

<https://westbrabantsarchief.nl/>

Stadsarchief Breda

<https://stadsarchief.breda.nl/>

Erfgoed 's-Hertogenbosch

<https://www.erfgoedshertogenbosch.nl>

Erfgoedhuis Weert

<https://www.erfgoedhuisweert.nl>

Regionaal Historisch Centrum Limburg

<https://www.rhcl.nl/nl>

BESTUUR VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Kontakt: secretaris-kpl@ngv.nl

Wamberg 48, 5653 KV Eindhoven

Anton Neggers	voorzitter	e-mailadres
Martien van de Donk	penningmeester	e-mailadres
Dik Jager	secretaris	e-mailadres
Ria van Dingenen	2e secretaris	e-mailadres
Peter Roosenboom	public relations	e-mailadres
Co van het Groenewoud	ledenadministratie	e-mailadres
Astrid Magielse-Dix	scanbeheer	e-mailadres
Carola van Balkom	aspirant	e-mailadres

VOOR ONDERSTEUNING EN ADVIES

Voor hulp bij uw genealogieprogramma:

GensDataPro	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	Peter Roosenboom	e-mailadres

Website NGV: <https://ngv.nl>

Website NGV-KPL: <https://ngv-afdelingen.nl/kpl>